

שול"ת

קונטרס

דפידשנו

על סדר הדף היומי

קובץ ביאורים והערות על סדר הדף היומי שנתלכנו
בלימוד בצוותא על ידי

הר"ד זלמן חיים הומינר הי"ו
והבה"ח יוסף יצחק גולדשטיין הי"ו

יוצא לאור ע"י
ארגון שיעורי תורה שע"י קהילת קרעטשניף

גליון 10 פרשת כי תשא - פרה חודש אדר שנת ה'תשפ"א לפ"ק
פסחים צו.קג:

קוראים המעוניינים להצטרף לרשימת תפוצה
במייל ניתן לפנות לכתובת המייל

sh0533132203@gmail.com

לתרומות ולהנצחות וכן בכל ענייני הגיליון ניתן
לפנות

להר"ר זלמן חיים הומינר בפל'

053-3132203

בברכה מערכת דפירשנו

נ.ב. הביאורים והערות נכתבו תוך כדי לימוד ואפשר ונפלו טעויות ולכן
נבקש מכל מי שיש לו הערות או הארות אם יוכל לשלוח בכתב לכתובת מייל

sh0533132203@gmail.com

דף צז ע"א

רלח. ברש"י ד"ה שמואל בר' בא"ד
והוא הדין דמצי לתרוצי
שמואל כרבה סבירא ליה דאמר
קודם שחיטה שנינו. צריך
ביאור איך שייך לפרש שיהא
שמואל סובר כרבה, הרי שמואל
הוא דחולק על ר' יוחנן דאמר
דרק בנמצא אחר שחיטה קרב
שלמים אבל נמצא קודם שחיטה
אינו קרב שלמים אלא רועה,
דלכאורה טעמו שם הוא משום
דבנמצא קודם שחיטה הוי דחוי
לפסח ולכן גם לשלמים אין
להקריבו, ואם שמואל חולק דגם
בו יש להקריבו שלמים איך שייך
שיהא סובר כרבה דגם אמר
דבנמצא קודם שחיטה משום
דחוי דחוי אין להקריבו שלמים,
וצ"ע.

דף צז ע"ב

רלט. בתוד"ה הפריש בא"ד וקשה לן
בשלא נאבדה החטאת אחת
אמאי שניה תרעה והא לא
הוקדשה אלא לאחריות. והיה
נראה לתרץ דבאמת בזה מיירי
ר' אושעיא דנאבדה הראשונה

ונמצאה אח"כ, וחיות שכבר
היתה ראויה השניה של
האחריות להקרבה באותו זמן
שאבדה הראשונה שוב לא
נופלת מקדושתה ולכך בעינן
שתרעה, ובזה יתורץ גם מה
שהביא בתוס' לעיל (בד"ה כדר'
אושעיא) קושיית רש"י דבלא
אבוד מיירי, דבאמת כן אבודה
היתה וכעין תירוץ התוס' שם
דחבא נמי באבדה. ונראה
דחטעם דלא אמר כן תוס' הוא
משום דלא מסתבר דרק בכזה
אופן מיירי ר' אושעיא, ורק שם
תירץ דמיירי גם באבדה דבכל
ענין קאמר, אבל לומר דרק בזה
מיירי זה א"א לומר דא"כ היה
לו לר' אושעיא לפרש כן בהדיא.
רמ. בתוד"ה ויביא בהמה בא"ד
ואור"י דלא מבעיא מקדיש
נקיבה לפסחו דפסח קרב
שלמים אחר הפסח. היינו דכן
שייך בה קדושת הגוף דלשלמים
אחר הפסח הוא כן ראויה. אבל
קשה דא"כ איך למידים
ממשנתינו לקמן בגמ' דיש דחוי
בדמים, הרי אפשר לדחות ולומר
דשאני חבא דמיירי בקדושת

הגוף ולכן יש בה דחוי, אבל בקדושת דמים לבד אולי לא יהא בה דחוי, וצ"ע.

דף צח ע"א

רמא. בגמ' ושמע מינה יש דיהוי בדמים. היינו דאפי' דבר כנקיבה לפסח דאין קדושת גוף תופסת בה אלא קדושת דמים דהרי היא לא חזיה לפסח, מ"מ דיהוי כזה דיהוי הוי ואסור להקריבה היא עצמה לשלמים. אבל אין לפרש דיש דיהוי בדמים היינו דגם להביא בדמיה קרבן אסור, דהא במשנה אמרו דכן יביא בדמיה שלמים.

רמב. בגמ' רב אשי אמר לעולם דמית לאחר חצות ור"ש היא דאמר אין בעלי חיים נידחין. והיינו דזה דלא כמשנתנו דהא כאן אמרו דש"מ דבעלי חיים נידחין, וא"כ צריך לומר דבמשנתנו מיירי במית קודם חצות דלא קבעתיה חצות ובאין בנו נמנה עמו, דלכן הוא מקריבו לשם שלמים דהוא לא נדחת.

רמג. ברש"י ד"ה אי נימא בא"ד ותו לא חיילה להביאו בפני עצמו

כדתנן וכו' ומתני' קתני יביאנו דמשמע הוא עצמו. היינו דא"א לומר דמיירי שיש עוד כמה מנויים על הפסח ולכן יקריבו לפסח דהא רק בפני עצמו הוא דאסור לאונן להקריבו, דהרי במשנה כתיב יביאנו דמשמע הוא לבדו מקריבו. אבל לכאורה קשה דבכל גווני הרי אין שוחטין על היחיד וא"כ מוכרח דמיירי שיש עוד מנויים, וא"כ מה הקשו בגמ' והא אנינות חל עליה, הרי רק ביחיד הוא דאסור וכאן מוכרח דיש עוד מנויים. אבל באמת לא קשה מידי דמוכרח דמתני' לא סבירא ליה דאין שוחטין על היחיד, דהא באופן שאין בנו ממונה על הפסח למה יביאו לשם שלמים, הרי יש עוד מנויים אחרים והם יקריבו אותו לשם פסח, רק מוכרח דמיירי בשאביו היה נמנה לבדו על הפסח ולכן יביאו לשם שלמים, וא"כ מוכרח דמתני' סברה דכן שוחטין על היחיד.

רמד. בתוד"ה ש"מ דחוי מעיקרו בא"ד והא דלא קאמר התם וש"מ דעושה תמורה כיוצא בה לא חשיב אלא מילי דדחייה.

היינו דאפי' דבלא החידוש של תמורה אין צורך כלל בדברי ר' יוחנן שם, מ"מ כשאמרו שם ש"מ לא מיירי אלא ממילי דדחייה, אבל ודאי דיש ללמוד דעושה תמורה וכנ"ל.

רמח. שם בא"ד וי"ל דשאני מחוסר זמן דלא איתחזי מעולם לשום קרבן. היינו דמשום דלא איתחזי לשום קרבן ממילא לא שייך בו דחוי, דהא דחוי הוא דבר שהיה ראוי ונדחה אבל דבר שאינו ראוי א"א לדחותו דהא עדיין לא היה ראוי וממה נדחתו.

דף צח ע"ב

רמז. בגמ' ר"ש אומר ישחטו בצפון ויאכלו כחומר שבהן. צריך ביאור למה נקט ר"ש כחומר שבהן הרי היה לו לומר כחומר דאשם, דהרי האשם הוא החומר מביניהם ולמה לא יאמר בהדיא כן. ואולי יש איזה חומרא בשלמים שאין באשם וגם בזה יש לנהוג כחומר זה ולא רק כאשם, וצ"ע בזה.

רמז. בגמ' ורבנן היכי עבדינן וכו' ולימא כל היכא דאיתיה לפסח תחול עליה דהאי ואכיל לחו

בתורת בכור בעל מום. היינו דכיון דבכור א"א לפדותו לכן הקשו לרבנן היכי עבדינן, וזה תירץ רבא דאחר שיהא בהם מום יפדה קדושת הפסח לבהמה אחרת ואת השניים הנותרים יאכל בתורת בכור בעל מום, וזה שצריך להמתין שיוממו זה כי בלא שיוממו גם את הפסח אין לפדות.

רמח. במשנה לא אמר להן ולא אמרו לו אין אחראין זה לזה. צריך ביאור מה יהא הדין אם רוצים לצאת זה בשל זה אם יש להם אפשרות כזו במקרה שהוא לא מצא או שהם עדיין לא שחטו, ונראה דהוא בשלהן ודאי אינו יכול לצאת דהוא לא נמנה על הקרבן שלהם כלל, אבל הם בשלו בזה יש להסתפק, דמצד אחד יש לומר דאם רוצים כן יכולים לצאת דהא הם כבר נמנו לפני זה על הקרבן שאבד, או שיש לומר דכיון שלא אמרו לו כלום והם כבר לקחו בהמה אחרת, א"כ כבר משכו ידיהם מן קרבן זה שמצא ולא יוכלו לצאת בה, או דכל זמן שלא

משכו ידיהם להדיא כן יוכלו לצאת בה, וצ"ע.

רמב. בתור"ה ופטורין, לא דמי להא דאמר לעיל שכח לפני זריקה חייבין לעשות פסח שני. היינו דשם חילקו בין שכח מה אמר לו רבו לאחר זריקה דאז פטור מפסח שני, לשכח לפני זריקה דאז כיון דכי איזדריק דם לא הוה חזי לאכילה כן חייב לעשות פסח שני, וא"כ כך יש לחלק גם כאן דדווקא בכבר נזרק הדם של זה שאבד לפני ששחטו השני הוא דיהיו פטורין מפסח שני, אבל בנשחט השני קודם שנזרק הדם של זה שאבד יהיו חייבין בפסח שני דהא כי איזדריק דם לא היו ראויים לאכילתו דכבר נשחט שלהם. וזה אמר תוס' דאינו דומה לשם וכאן אין לחלק כן, וצ"ע באמת למה אינו דומה.

דף צט ע"א

רנ. בגמ' מכאן אמרו חכמים יפה שתיקה וכו'. עיין בצל"ח שכתב דבאמת גם שתיקה יכולה לגרום להפסד דהא באופן שזה שהלך לחפש הפסח שאבד לא מצא פסחו ולא אמר להן לשחוט גם

עליו, יש לו הפסד שהוא לא עשה פסח עכשיו, וא"כ לכאורה למה עדיפא שתיקה מדיבור. והביאור הוא דמ"מ השתיקה עדיפא, דבדיבור גם מפסח שני הם פטורים דכבר שחטו עליהם, דמפסידים בין את הראשון ובין את השני, אבל זה שלא מצא הפסח פסח שני הוא כן מחוייב עדיין לעשות.

רנא. בגמ' א"ר יוחנן אפי' תימא ר' יהודה כיון דאמר ר"י אין שוחטין את הפסח על היחיד מעיקרא וכו'. צריך ביאור למה יש לפרש דמתני' כר"י דאין שוחטין על היחיד סבירא לה, הרי בפשיטות לא משמע כן דמלשון המשנה משמע דבאם לא נתערבו פסחיהן יכולים לשחוט פסחיהם זה לעצמו וזה לעצמו, ומניין לנו לדחוק דבעינן לצרף עוד אחד מן השוק. ועוד דלעיל במשנה הקודמת הוכחנו דמוכרח דסבירא לה דשוחטין על היחיד דאל"כ איך שייד שיביאנו בנו לשלמים והא יש מנויים אחרים לשם פסח, וא"כ לכאורה משנתינו גם סברה כך דלא מסתבר לחלק דמשנה אחת

סברה דשוחטין על היחיד
והבאה אחריה תהא סוברת
להיפך, וצ"ע.

פרק י

דף צט ע"ב

רנב. בגמ' אמר מר זוטרא מאן לימא
לן דמתרצתא היא דילמא
משבשתא היא. צריך ביאור
דהא משום דקשיא לן קושיא לפי
לשון ברייתא זו נאמר
דמשבשתא היא, והא לא מצינו
טעם לומר דמשבשתא היא
ולמה נבדה מליבנו לומר
דמשבשתא היא. ועיין בחידושי
הר"ן דביאר דבשביל לתרץ
הברייתא ככו"ע ניהא לן לשנות
הגירסא ולומר מתשע שעות
ומחצה ולמעלה, וכך גם לא
תחלוק ברייתא זו על הברייתא
הקודמת דכתיב בה מן המנחה
ולמעלה, אבל באמת א"א לומר
כן דהרי רב פינחס קיבלה
בגירסתה משמע דמתרצתא
היא.

רנג. בתוד"ה עד שתחשך בא"ד
ואומר מזהר' יחיאל וכו' לא
מצי לשנויי דנקט ערבי פסחים
משום דבעי למיתני עד

שתחשך. היינו דהו"א דלכך
בעינן לומר ערבי פסחים אפי'
דגם בערבי שבתות הדין כן,
כדי לחדש דבערבי פסחים אסור
להתחיל לאכול הסעודה מבעוד
יום כבשבת, אלא דבעינן
להמתין עד שתחשך. וזה באמת
אין לומר דהא בהדיא כתיב כן
באיזהו מקומן.

דף ק ע"א

רנד. בגמ' דתניא מפסיקין לשבתות
דברי ר' יהודה ר' יוסי אומר
אין מפסיקין. היינו דלר' יוסי
להתחיל אסור להתחיל סמוך
למנחה אבל להפסיק אין
מפסיקין אפי' בערב הפסח,
וההלכה כר' יהודה דכן מפסיקין,
אבל להתחיל לכו"ע אין
מתחילין מסמוך למנחה
ולמעלה. ומה דאמר ר' יוסי לעיל
דאוכל והולך עד שתחשך
לכאורה קשה דהא משמע דכן
בעינן להפסיק משתחשך, וכאן
אמר דאין מפסיקין. אבל באמת
לא קשה מידי דשם מיירי
בלהתחיל דסבר ר' יוסי דמותר
להתחיל עד שתחשך והיינו
בשאר שבתות וימים טובים,

דבפסח רק עד סמוך למנחה מותר, אבל כאן מיירי בלהפסיק דבזה לר' יוסי גם אחר שתחשך אין מפסיקין.

רנה. בתוד"ה מכלל דפליגי בא"ד ומייתי כי חיכי דפליגי בהפסקה דשבת הכי קים ליה דפליגי נמי בהפסקה דפסח. צריך ביאור למה פשיטא ליה לגמ' לפי התוס' דכך גם יהא הדין בהפסקה דפסח, אדרבא סברא היה לומר דבפסח כשם שמודה ר' יוסי לגבי התחלה דמסמוך למנחה אסור כך יש לו להחמיר לגבי הפסקה דכן צריכים להפסיק בערב הפסח ודלא כהדין של ערב שבת, וא"כ יקשה לתוס' דגרס כדתניא ולא דתניא, וצ"ע.

רנו. שם בא"ד והיינו אפי' בערב הפסח דאין מתחילין דבע"ש שרי ר' יוסי אפי' להתחיל. מה דאמר תוס' דבע"ש שרי ר' יוסי אפי' להתחיל צריך ביאור, דהא מה דשרי ר' יוסי להתחיל הוא רק עד שתחשך אבל מכניסת שבת אחר שתחשך אסור להתחיל, ואפשר דעל זה אמר כאן דלהפסיק אין צריך אפי'

אחר שתחשך אפי' שלהתחיל אסור, ומניין לו ההכרח דמיירי כאן גם בער"פ. ואולי היה ברור לתוס' דמשתחשך הוא אחר כניסת שבת ואז ודאי יש לו להפסיק לכו"ע, וכל הנידון הוא רק מכניסת שבת עד שתחשך דבה אמר ר' יוסי דאין צריך להפסיק אבל להתחיל ודאי אסור, וזה שייך רק בער"פ ולא בער"ש דבה גם להתחיל שרי עד שתחשך, וצריך עיון עוד בזה.

רנז. בתוד"ה ר' יוסי אומר בא"ד דאין צריך לעשות סעודה לשם שבת דאי צריך מה לו להמתין יפסיק מיד. נראה ביאורו דאין צריך לעשות עוד סעודה אחרת לשם שבת, דיוצא בסעודה שאוכל עכשיו גם לסעודת שבת ולכך אין לו להפסיק, אבל אם צריך עוד סעודה יש לו להפסיק מיד, וכך גם אמר תוס' לקמן דסעודה זו עולה לו לסעודת שבת.

דף ק ע"ב

רנה. בגמ' אלא הא דתניא שוין שמתחילין אימת וכו' כאן קודם

תשעה כאן אחר תשעה. היינו דקודם תשעה לכו"ע מותר להתחיל בסעודה. וצריך ביאור דהא כל המחלוקת היה אחר תשעה ומה שייך לומר שוין, הרי פשיטא דבמה שלא נחלקו כלל שישוו בה, דהרי שוין שבכל הש"ס הוא לגבי מה שנחלקו דיש פרט שבה הסכימו ב' השיטות, אבל כאן לא מיירי כלל ממה שנחלקו, וצ"ע.

רנט. בתוד"ה ידי יין לא יצאו בא"ד והכא יש לדחות דאיכא למימר דלא פטר אא"כ רוצה לשתות לפני המזון. היינו דגם בקידוש בביתו אפשר דאינו פוטר את היין שבתוך המזון מברכה, אלא את היין שלפני המזון, וממילא ודאי שאין ראיה ליין שלחאחר הבדלה שבתוך המזון לפטור אותו מברכה.

רס. שם בא"ד ועוד אם צריך לברך בתוך המזון מאי קאמר יין וכו' תיפוק ליה דפטרו יין שבתוך המזון. אין מובן מה דאמר כאן תוס' דתיפוק ליה דפטרו יין שבתוך המזון, דהרי זה היה האיבעיא שם בגמ' אם יין שבתוך המזון שהוא לשרות אם

יפטור היין שלאחר המזון שהוא לשתות, ואם הוא אינו פוטר ניהא למה אמר דווקא יין שלפני המזון דהוא גם ללשתות בא, וא"כ היה לו לתוס' לחלק בזה בין ב' השיטות, אבל להביא ראיה לכו"ע זה אינו, ואולי יש לדחוק דהעוד שאמר תוס' הוא באמת רק לדעה שם בגמ' דסבירא ליה דגם יין שבתוך המזון פוטר את שלאחר המזון.

דף קא ע"א

רסא. בגמ' ואף רב הונא סבר וכו' דרב הונא קדיש ואיתעקרא ליה שרגא ועיילי ליה למניה וכו'. היינו דמיירי באופן שלא ידע בשעת קידוש שיעבור לאכול הסעודה במקום אחר, ולכאורה משמע דדווקא בשלא חשב לכתחילה ללכת למקום אחר הוא דבעינן עוד פעם קידוש, אבל אם בשעת קידוש ידע שיאכל הסעודה במקום אחר אפשר דאין צריך עוד פעם קידוש במקום הסעודה. ועיין בתוס' לעיל (ק: בד"ה ידי קידוש יצאו) דהביא הכרח לומר דלשמואל גם בחשב בתחילה

רק מקידוש הזהירם דיש בה
חשש יותר שלא יצאו בה.

דף קא ע"ב

רסג. ברשב"ם ד"ה מדקתני עקרו,
דעקירות חתן וכלה הן נעקרין
אבל אל"כ עדיין היו צריכים
לעמוד. היינו דלכך מוכרח
דמיירי בהניחו שם זקן או חולה
דלכך הוי עקירה בזה שהולכים
בלא לברך, אבל אם לא הניחו
שם זקן או חולה באמת גם
בדברים הטעונים ברכה
לאחריהן במקומן לא הוי עקירה,
דהא בעינן לברך למפרע קודם
שיצאו ואין בזה עקירה דאחר
הברכה הם יוצאים, ופשוט.

רסד. בתוד"ה כשהן יוצאין בא"ד
ואע"פ שלא היה יודע אם
רוצים לשתות בלא ברכה מ"מ
היה מורה להם וכו'. היינו דחלק
זה דרך אגב כתבו תוס' ואינו
חלק מהראיה דסבירא לרשב"ם
ור"ח דלמפרע אין צריך לברך
ברחמ"ז, דזה למד מכך דפירשו
דבפה"ג בעינן לברך ולא פירשו
דבעינן לברך ברחמ"ז, ומכיון
שכבר הזכיר ההוראה של

שיעבור למקום אחר בעינן
קידוש במקום סעודה ולכן צריך
לעשות עוד פעם קידוש
כשעובר, ולזה הביא ראיה מכך
דהקשו כאן בגמ' לשמואל דלמה
לי לקדושי בבי כנישתא. ולפי זה
רק לשמואל יש הכרח לומר כן
אבל לרב הונא אפשר דאינו כן,
וא"כ קשה איך הביאו ראיה
דרב הונא סבר כשמואל דהלא
מהראיה שהביאו אין הכרח
דכשמואל סבירא ליה, וצ"ע.

רסב. בתוד"ה ובקדושה דחכא, ומה
שלא היה מקפיד על סעודת
שבת. היינו דלמה הזהירם
דווקא על קידוש שלא יצאו בכך,
הרי היה לו להזהיר אותם על
סעודת שבת שיש חשש שלא
יעשו אם לא יהא נר ולכך בעינן
שיטעמו משהו, וממילא אין
צריך להזהירם על קידוש דאם
יטעמו כאן כבר יצאו ידי קידוש,
ואם במקום אחר יאכלו כבר
יעשו שם קידוש ג"כ. וזה תירץ
דאפשר להשלים סעודת שבת
למחר ולכך עדיין יש חשש
שקידוש הם לא יעשו, או דשייד
שיאכלו במקום שאין יין ולכם

איתמר לכו ממילא גם פירש
למה היה לו לומר להם כלל דבר
זה.

דף קב ע"א

רסח. בגמ' והא דקתני עקרו רגליהן
להודיעך כחו דר' יהודה דאפי'
וכו'. היינו דבאמת לרבנן אין
צריך לומר בנוסח הברייתא
עקרו דאפי' בלא עקרו דהיינו
באין טעונים ברכה לאחריהן
במקומן גם הדין כן דאין צריכים
ברכה למפרע ולכתחילה. אבל
צריך ביאור דבשלמא אם היה
כתוב מעשה ועל זה ב' חולקים
בדינו, שייד לו מר דנקטו לשון
כך וכך להודיעך כחו של אחד
מן השיטות, אבל כאן דתחילת
דברי הברייתא הם דברי חכמים
עצמם ורק אח"כ בא ר"י לחלק
בדבריהם, איך שייד לומר דנקטו
חכמים לשון עקרו להודיעך כחו
דר' יהודה, והא הם חולקים עליו
ולמה יאמרו לשון לשיטת ר"י
החולק עליהם, וצ"ע.

רסו. בתוד"ה תניא כוותיה בא"ד
ואע"ג דחזרו מייתי ראייה לרב
חסדא דטעמא דשינוי מקום
וכו'. היינו דבהו"א חשבו

דהטעם דצריך לברך היא משום
שהלכו למקום אחר והוה
כסעודה חדשה, וא"כ דווקא
בחזרו למקום הראשון הוא דאין
צריכים לברך דהוא המשך
סעודתם הראשונה, אבל במקום
אחר אפשר דכן צריכים לברך.
וזה תירץ תוס' דהטעם דבשינוי
מקום צריך לברך הוא משום
היסח הדעת וזה שייד גם בחזרו
למקומם כמו במקום אחר, ואם
בחזרו אין צריכים לברך כם
הדין גם במקום אר. אבל קשה
דאפשר דטעם זה רק רב חסדא
סבר כן דמשום היסח הדעת
הוא, אבל הברייתא שהביאו
עכשיו אולי סברה כמו בהו"א
דמשום סעודה אחרת כן יש
לברך וא"כ במקום אחר הדין
יהא שצריכים לברך. ונראה
לתרץ דכיון דכאן לא מצינו כלל
שברייתא זו סברה כלל דפעמים
יש שצריכים לחזור ולברך, לנו
אין לבדות מליבנו סברה כזו
לתנא של הברייתא דא"כ היה
לו לחדש כן להדיא.

דף קב ע"ב

רסז. ברשב"ם ד"ה ולימרינהו
 תרווייהו בא"ד ולר' יוסי קא
 פריך דאילו לר' יהודה כיון
 דמפסיקין וצריך עקירת שלחן
 צריך שני כוסות. צריך ביאור
 למה לא יעשו לר' יהודה
 העקירת שלחן לפני קידוש
 ואח"כ יעשה הקידוש וברהמ"ז
 על כוס אחד, דהרי לר' יהודה
 אינו ממשיך לאכול וכל הקידוש
 עושים כדי שיוכל לברך וא"כ
 יכול לעשות עקירת השלחן לפני
 קידוש, וא"כ יקשה גם לר' יהודה
 למה לא נימרינהו לתרווייהו אחד
 כסא. ועיין בתוס' דביאר בדרך
 אחר הא דלר' יהודה לא קשה,
 דהקידוש הוא על סעודה הבאה
 ומשא"כ ברהמ"ז הוא על
 סעודת החול ולכן א"א לעשות
 שניהם על כוס אחד דכל אחד
 על סעודה אחרת הוא בא
 ולדבריו ניהא, אבל לרשב"ם
 דבשביל העקירה וההפסק הוא
 דא"א קשה, וצ"ע.

רסח. ברשב"ם ד"ה על המאור בא"ד
 והבדלה לבסוף לפי שאלו
 הראשונות קצרות וברכת
 הבדלה ארוכה. צריך ביאור
 למה בזה שהיא ארוכה לכך היא

צריכה להיות בסוף דמאי נפק"מ
 יש בכך אם היא ארוכה או
 קצרה. ונראה דארוכה היינו
 שפותחת בברוך וחותרת בברוך
 ולכך יש לומר אותה בסוף דהוא
 ברכה בפני עצמה, ומשא"כ
 הראשונות המשך אחד הם ולכך
 אין מסיימות בברוך דלכן
 מברכים אותם קודם.

רסט. ברשב"ם ד"ה גופא יו"ט בא"ד
 ולפיכך צריך ליתן טעם לכל
 דבריהם ולומר שהקידוש גורם
 לשנות את הסדר. צריך ביאור
 דהא לא לכל השיטות הקידוש
 משנה את הסדר של הבדלה,
 דהא לשמואל ולרבנן ודאי אין
 שינוי רק דמוסיפים קידוש לפני
 או אחרי הבדלה, וגם לרב רק
 מכניסים קידוש באמצע, אבל
 מסדר ההבדלה לא משני מידי,
 ורק לרבה ולוי ומר בריה דרבנא
 ומרתא הוא דמשנים הסדר,
 ולמה אמר רשב"ם דצריך ליתן
 טעם לכל דבריהם, דהא לחלק
 מן השיטות אין שינוי ולמה
 יצטרכו גם הם טעם לזה, וצ"ע.

דף קג ע"א

שעושהו קל דרך קדושת יו"ט
נשאת בה.

רעב. ברשב"ם ד"ה קני"ה בא"ד והרי

עיקר הבדלה לא תיקנו אלא על
היין. צריך ביאור דהא הבדלה
גם על חמר מדינה אפשר
לאומרה, וא"כ משמע דעיקר
תיקונה היא לעשותה על כוס
חשובה ולאן דווקא על יין, וא"כ
למאי בעינן שלא ירחיק ברכת
היין מהבדלה, הרי מ"מ הוא
עושה ההבדלה על כוס חשובה
ודי בזה. ועוד צריך ביאור
בהמשך דבריו והאי דלא מקדים
יין מקמי מאור וכו' שאם כן היה
נראה על הקידוש ולא על
הבדלה, דלמה יהא הו"א דעל
קידוש עושהו ולא על שניהם,
הרי הקידוש עושה כבכל פעם
דהיינו יין לבסוף, וגם ההבדלה
עושה כבכל פעם דהיינו היין
בתחילה, ואמאי אולמא האי
מהאי, וצ"ע.

רעג. ברשב"ם ד"ה נקי"ה בפו"ד

והרי א"א לאומרו בין יין
להדלה כדן שאר מוצאי שבת
וכו' דא"כ יש כאן הפסק בין
יין להבדלה. היינו דרצה
להקדים היין ראשון ואח"כ מאור

רע. בגמ' מאי הוי עלה אביי אמר
יקננה ורבא אמר יקננה"ז
והילכתא כרבא. וצריך ביאור
למה רב עצמו וכן כל החולקים
דלעיל לא הביאו בדבריהם מתי
אומרים זמן. ונראה דהביאור
הוא כמו שכתב ברשב"ם ד"ה
ה"ג משל דזמן עיקרו אינו על
הכוס וממילא לכן לא אמרו מתי
בעינן לומר.

רעא. ברשב"ם ד"ה ורבה אמר בא"ד

שזה מכחיש כחו של זה
הקידוש עושהו קודש חמור
והבדלה עושהו קודש קל. צריך
ביאור למה אמר דהקידוש
עושהו קודש חמור, הרי אין
קדושת יו"ט חמורה מקדושת
שבת, וא"כ היה לו לומר עושהו
קודש ומשא"כ הבדלה דעושהו
קודש קל, דהא ההבדלה באמת
ממעטת מקדושתו אבל הקידוש
של יו"ט אינה חמורה יותר אלא
רק תוספת קדושה נוספת על
הקיימת. ואולי לזה נתכון
באמרו חמור דהיינו שעכשיו יש
בה ב' קדושות ולכך הוא
חמורה, ומשא"כ הבדלה

ואחריו קידוש והבדלה, והוא כדי להקדים היין לפני המאור כבכל מוצאי שבת, וזה אמר תוס' דא"א דהא א"כ יצא דיהא הקידוש אחר היין לפני הבדלה, ובזה הוא הפסק בין יין להבדלה, וזה סבר מר בריה דרבנא דבעינן לסמוך יין להבדלה וכנ"ל.

דף קג ע"ב

רעד. בגמ' ורב אשי אמר לית הליכתא כתלמידי דרב דהא יו"ט שחל להיות במוצ"ש ואמר רב יקנ"ה. היינו דמכך דחזינן דברכת הבדלה שעושה אחר הקידוש אינו הפסק על ברכת היין שקדם לו, כך גם ברהמ"ז אינו הפסק על ברכת היין שבירך לפניו.

רעה. ברשב"ם ד"ה כי מטא רבא לאבדולי, לעיל קאי אהא דרב

יעקב בר אבא איקלע לבי רבא. מה דהכריחו לבאר דאדלעיל קאי הוא משום דעל מעשה של אמימר ומר זוטרא פירש רשב"ם לעיל דבחול קאי וכאן בשבת ובמוצאי שבת קאי, וגם דמהמשא ומתן בגמ' משמע דבשני אמוראים מיירי ולא ביותר.

רעו. בתוד"ה רב אשי בא"ד וי"ל דהגדה והלילא נמי הוי הפסק וכו' והוי כמו ברהמ"ז דמסקינן הכא דצריך לברך. צריך ביאור דאם ברור לו לתוס' דמסקינן הכי בברהמ"ז צריך לברך מאי הקשה כלל מכוס שני שאחר הגדה, הרי פשוט דשם אמרו כמו דמסקינן הכי דברהמ"ז הוי הפסק וה"ה הגדה והלל, וצ"ע.